

[Axel Dam.]

kunne følge med i Udlandets pædagogiske Strømninger. Hertil er imidlertid eet Sprog, som man kan læse og eventuelt tale, mere effektivt end to fremmede Sprog, som man hverken kan læse eller tale tilstrækkelig let til, at man vil benytte sig af dem i paakommende Tilfælde. Hvor mange af vore unge Mennesker med en Uddannelse i Mellemskolen, Real- eller Præliminærklasser beholder andet tilbage af deres Sprogundervisning end en stolt Bevidsthed om, at de en Gang har kunnet en lille Smule af disse Sprog. Ja, selv Studenter melder gerne Pas, naar de bliver præsenteret for en fransk Bog at læse.

Med Hensyn til Lærernes pædagogiske Studier vil jeg gentage, hvad jeg under den højtærede Skoleministers Munterhed udtalte ved Seminarierlærernes Efteraarsmøde, nemlig at vort Nabosprog Svensk i denne Henseende kan gøre Fyldest for baade Tysk, Engelsk og Fransk, da det svenske Bogmarked har en rig Fylde af Oversættelser af de Værker, der her kan blive Tale om at læse paa disse fremmede Sprog, og Svensk kan til Læsebrug læres paa forholdsvis meget faa Timer og har ogsaa Værdi i sin egen Litteratur. Oversættelser fra Svensk til Dansk burde være komplet overflødige.

Hvad Lærerstandens sociale Ambitioner angaar, turde egentlig, uden at jeg dog skal foreslaa det, et lille beskedent Kursus i Latin være effektivt, f. Eks. saa meget, at de kunde goutere deres Kollega Per Degn i „Erasmus Montanus“. Fordelen ved en 4-aarig Læreruddannelse skulde efter min Formening bestaa i, at Eleverne fik færre daglige Undervisningstimer, saa de fik Tid til selvstændigt Arbejde og grundigere Fordybelse. Naar det lykkes en Seminarierlærer — og det kan undertiden lykkes — i Timen at vække Interesse for et eller andet Emne i Undervisningen, og han i den Anledning anbefaler Eleverne en eller anden Bog om det paagældende Emne, faar han uvægerlig det Svar, at det har de desværre ikke Tid til, naar de skal passe deres Lektier i alle Fagene. Efter 6 Timers Undervisning, der ofte til Dels er tidsspildende, i hvert Fald for de flinke Elever, er der ikke megen Appetit tilbage til Hjemmearbejde af no-

gen Art. Det gælder for Resten ogsaa Gymnasieskolerne, hvor jeg kender Fænomenet baade som Lærer og „Forælder“. I sidstnævnte Egenskab har jeg med god Samvittighed meddelt mine Sønner Attest for, at de paa Grund af Ildebefindende har forsømt en Skoledag, uden dog at oplyse Skolen om, at det, de befandt sig saa ilde ved, var, at de skulde spilde 6 Timer, som de af Hensyn til den forestaaende Eksamen bedre kunde benytte til at indhente noget, de ikke kunde, end til at paahøre en Eksamination i noget, de ikke trængte til at faa yderligere drøvtygget.

Min Henstilling vedrørende en forbedret Læreruddannelse gaar da ud paa, at den forøgede Tid, som vi vil faa, hvis vi faar det 4de Aar, kommer Eleverne og en virkelig Læreruddannelse til gode og ikke blot en honnet Ambition, og at man ikke med Hensyn til Adgangsbetingelser udelukker dem, der ikke har en Eksamen i Forvejen. Optagelsesprøven kan godt være streng, men kun i det elementære. Ofte er de, som ingen Eksamen har, de allerfriskeste Læreremner, og en Lærer kan i paakommende Tilfælde lettere supplere sine faglige Kundskaber end manglende Lærerdygtighed. Derfor burde ogsaa Opgaverne ved den afsluttende Eksamen i Skolefagene hellere bestaa i at behandle et opgivet Lærestof med Elever af et opgivet Aldersttrin for Øje, naturligvis med en kort Forberedelsestid til at opfriske og tilrettelægge Stoffet, end i en Undersøgelse af, om Eksaminanden nu ogsaa selv har alle Fagets Enkeltheder paa rede Haand, saa han uden Forberedelse vilde kunne undervise i det, i hvad som helst af det, noget, som Livet jo i Regelen ikke kræver af os, og som Eksamen derfor heller ikke burde kræve. Jeg vil altsaa henstille, at man kun gør Optagelsen paa Lærerskolen betinget af Eksamen i elementære Skolekundskaber, og at man kun gør eet fremmed Sprog obligatorisk og stiller Seminarierne frit i Valget af dette — det er nemlig bedre for Landet som Helhed, at nogle Lærere kan Tysk, andre Engelsk eller eventuelt Fransk, end at de alle kun kan det samme Sprog —, at man ikke forøger Pensumet i Kundskabsfagene, men indskrænker Time-tallet til Gunst for dette Arbejde, kort sagt, at man mere gør Seminarierne til